

UZASADNIENIE

J. W. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) Bank (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 1.115 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19 października 2011 r. do daty uprawomocnienia się wyroku oraz „przywrócenia konta w banku”. Żądanie obejmowało nadto zasądzenie zwrotu kosztów procesu na jego rzecz.

Na rozprawie w dniu 18 listopada 2013 r. pozwany (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Wyrokiem z dnia 18 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie oddalił powództwo.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły następująca ustalenia Sądu Rejonowego:

J. W. był posiadaczem rachunku bankowego w (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W..

Pismem z dnia 4 stycznia 2011 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli w W. R. W. zawiadomił (...) S.A. w W. o zajęciu rachunku bankowego i zakazie wypłat. Z pisma wynikało, że pod sygn. akt Km 103900/10 toczy się postępowanie egzekucyjne z wniosku wierzyciela Banku (...) S.A. przeciwko dłużnikom J. W. oraz L. W..

Pismami z dnia 6 kwietnia 2011 r. oraz z dnia 13 maja 2011 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-S. w W. P. A. zawiadomił (...) S.A. w W. o zajęciu rachunku bankowego i zakazie wypłat. Jak wynikało z powyższego zawiadomienia pod sygn. Km 1962/11 toczy się postępowanie egzekucyjne z wniosku wierzyciela G. V. Niestandardyzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty przeciwko dłużnikowi J. W..

Pismem z dnia 27 września 2011 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa w W. P. P. poinformował o uchyleniu zajęcia rachunku bankowego w sprawie egzekucyjnej sygn. Km 580/11 z wniosku wierzyciela Banku (...) S.A. przeciwko dłużnikowi J. W..

W dniu 19 października 2011 r. z rachunku bankowego J. W. przekazano na konto organu egzekucyjnego kwotę 167,75 złotych, a następnie w dniu 20 października 2011 r. kwotę 906,50 złotych celem realizacji zajęć egzekucyjnych. Za każdą z tych operacji bank pobrał prowizję w wysokości 20 złotych.

Pismem z dnia 20 października 2011 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie P. A. zawiadomił (...) S.A. w W. o częściowym umorzeniu egzekucji z rachunku bankowego w sprawie egzekucyjnej sygn. Km 1962/11.

(...) S.A. poinformował J. W. o skierowanych do wierzyciela z jego rachunku bankowego postępowaniach egzekucyjnych. Jednocześnie, powołując się na treść art. 54 ustawy Prawo Bankowe, poinformował J. W. o wykorzystaniu przysługującej mu kwoty wolnej od zajęć egzekucyjnych w wysokości 8.058,36 złotych i w związku z tym przystąpieniu przez bank do realizacji zajęć oraz wyjaśnił, że od każdego z zajęć została pobrana prowizja w wysokości 20 złotych.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów złożonych do akt. W odniesieniu do dokumentów, które zostały przedłożone w formie zwykłych kserokopii, strony nie zakwestionowały rzetelności ich sporządzenia ani nie żądały złożenia przez stronę przeciwną ich oryginałów (zgodnie z art. 129 k.p.c.). Także Sąd badając te dokumenty z urzędu, nie dopatrywał się w nich niczego, co uzasadniałoby powzięcie jakichkolwiek wątpliwości, co do ich wiarygodności i mocy dowodowej, dlatego stanowiły podstawę dla poczynionych w sprawie ustaleń. W ocenie Sądu dowody te tworzą razem zasadniczo spójny i nie budzący wątpliwości w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a przez to zasługujący na wiarę materiał dowodowy. Dodatkowo czyniąc ustalenia faktyczne Sąd uwzględnił, zgodne twierdzenia stron w trybie art. 229 k.p.c. oraz twierdzenia strony, którym przeciwnik nie przeczył w trybie art. 230 k.p.c. Strony miały możliwość zgłaszania w toku postępowania wniosków dowodowych, podnoszenia zarzutów oraz wskazywania faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Zdaniem Sądu Rejonowego powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Mając na uwadze okoliczności faktyczne opisane w pozwie, Sąd Rejonowy uznał, że powód domagał się zwrotu kwoty zajętej w toku postępowania egzekucyjnego i wypłaconej przez pozwanego bank w wyniku realizacji zajęcia komorniczego. Sąd Rejonowy powołał w tym zakresie Ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, która przewiduje rozwiązanie szczególne w postaci zwolnienia środków posiadacza rachunku oszczędnościowego od zajęcia w ramach postępowania egzekucyjnego.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 prawa bankowego środki pieniężne znajdujące się na rachunkach oszczędnościowych, rachunkach oszczędnościowo-rozliczeniowych oraz na rachunkach terminowych lokat oszczędnościowych jednej osoby, niezależnie od liczby zawartych umów, są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego do wysokości trzykrotnego przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres bezpośrednio poprzedzający dzień wystawienia tytułu wykonawczego.

Jak wskazał Sąd Rejonowy przepis ten wprowadza pewne wyjątki od zasad ogólnych postępowania egzekucyjnego - stanowi instrument dodatkowej ochrony minimum egzystencji posiadacza rachunku oszczędnościowego, przeciwko któremu jest prowadzona egzekucja. Tworzy on szczególny przywilej egzekucyjny dla posiadacza rachunku bankowego.

W myśl art. 54 prawa bankowego przesłanką wystarczającą do zwolnienia od zajęcia kwoty na rachunku oszczędnościowym. Bez znaczenia jest fakt znalezienia się tj. kwoty na rachunku oszczędnościowym. Bez znaczenia jest kiedy ten fakt istniał oraz źródło pochodzenia kwoty, o której mowa (może ona pochodzić z wpłat dokonanych przez samego posiadacza rachunku albo przez osoby trzecie).. Ponadto wskazać należy zdaniem Sądu Rejonowego, że zajęcie trwa dopóty, dopóki środki pieniężne znajdują się na rachunku. Formalnie rzecz biorąc, w ramach każdego poszczególnego zajęcia przysługuje dłużnikowi osobne zwolnienie. W sprawie niniejszej do tego samego rachunku oszczędnościowego dłużnika J. W. skierowano odrębne egzekucje kilku różnych wierzycieli, przy czym poszczególne zajęcia nastąpiły w różnym czasie. Wobec jednak ochrony wynikającej z art. 54 prawa bankowego nie były one realizowane. Kwotą wolną od zajęcia posiadacz rachunku mógł swobodnie dysponować. Jak wynika z przedłożonych do akt sprawy dokumentów w postaci zestawienia operacji oraz wyliczenia wykorzystania KWZ dłużnik wykorzystał przysługującą mu kwotę zwolnienia w wysokości 8.058,36 złotych w dniu 15 października 2011 r., dlatego pierwszy przelew na rachunek organu egzekucyjnego nastąpił w dniu 19 października 2011 r. kiedy nie przysługiwała już powodowi ochrona w postaci instytucji zwolnienia. Wskazać bowiem należy, że zwolnienie od zajęcia środków pieniężnych w granicach limitu ustawowego dotyczy tylko środków „znajdujących się” na rachunku. Ponieważ „zwolnienie od zajęcia” nie może być utożsamiane z „wyłączeniem spod egzekucji” pojęcie przez posiadacza środków z rachunku nie wyklucza następnie ich zajęcia przez komornika na zasadach przewidzianych w k.p.c. dla egzekucji z nieruchomości.

Wobec czego zdaniem Sądu Rejonowego brak podstaw do przyjęcia odpowiedzialności kontraktowej. Ponadto pozwany Bank nie ma legitymacji biernej w procesie o zwrot nienależnie pobranych – zdaniem powoda – kwot. Bank bowiem realizuje zajęcia na wniosek organu egzekucyjnego działającego na wniosek wierzyciela. Przekazanie natomiast na rachunek komornika zajętych kwot stanowi realizację wniosku egzekucyjnego, wobec czego do zwrotu nienależnie wyegzekwowanych kwot mógłby być ewentualnie obowiązany wierzyciel. Bank wykonuje wyłącznie polecenie komornika przekazywania kwot zajętych w toku egzekucji, nie jest w żaden sposób wzbogacony wskutek takiej operacji.

Jak wskazał Sąd Rejonowy z przepisu art. 110 pr. bank. wynika, że bank może pobierać przewidziane w umowie prowizje i opłaty z tytułu wykonywanych czynności bankowych oraz opłaty za wykonywanie innych czynności (...). Jak powszechnie bowiem wiadomo banki prowadzą swoją działalność odpłatnie, a więc w umowach zawieranych przez bank z klientami wolno zastrzegać na rzecz banku wynagrodzenie za świadczone klientom usługi (np. pod nazwą prowizji lub opłat). Nie ma przepisu, który swobodę stron umowy rachunku bankowego w tym zakresie co do zasady

wyłączałby lub ograniczał, a zatem pozwany bank miał prawo pobrać za dokonane przelewy opłaty w wysokości 20 złotych.

Zdaniem Sądu Rejonowego odnosząc się natomiast do drugiego żądania powoda, które zostało lakonicznie sformułowane jako roszczenie o „przywrócenie konta w banku”, wskazać należy, że w tym zakresie nie zostało ono w żaden sposób wykazane. Zawarta między stronami umowa rachunku bankowego nie została rozwiązana, co nie było kwestionowane przez powoda ani pozwanego w toku postępowania i tym samym roszczenie to także podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na zasadzie art. 102 k.p.c.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożył powód, zarzucając rozstrzygnięcie zarzut faktyczny – polegający na niezgodności ustaleń faktycznych Sądu z materiałem dowodowym zebranych w sprawie w szczególności poprzez ustalenie, że powód nie udowodnił podstawy faktycznej powództwa oraz naruszenie art. 54 prawa bankowego wskazując, iż w niniejszej sprawie nie ma on zastosowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja nie jest zasadna, a podniesione w niej zarzuty nie mogą prowadzić do zmiany lub uchylecia zaskarżonego wyroku.

Wbrew tezom skarżącego Sąd Rejonowy poczynił trafne ustalenia stanu faktycznego, który przyjął za podstawę wydanego rozstrzygnięcia, gdyż w oparciu o właściwie przeanalizowany materiał dowodowy zgromadzony w tej sprawie, doszedł do słusznych i logicznych wniosków. Rozumowanie Sądu orzekającego prowadzące do ustalenia określonej podstawy faktycznej wyroku jest w pełni prawidłowe i zgodne z przepisami procedury cywilnej. W takich warunkach Sąd Okręgowy przyjmuje za własne poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia stanu faktycznego sprawy

Sąd Okręgowy w zaskarżonym wyroku nie dopatrył się w rozważanych z urzędu i skutkujących eliminacją orzeczenia naruszeń prawa proceduralnego stwierdzając, że podważony wyrok odpowiada prawu.

Sąd Rejonowy dokonał wnikliwej analizy całokształtu materiału dowodowego, a przeprowadzona przez ten Sąd ocena dowodów w pełni odpowiada wskazaniom wynikającym z normy art. 233 k.p.c. Zatem zarzut naruszenia tego przepisu w ocenie Sądu Okręgowego jest zupełnie chybiony.

Odnośnie zarzutu skarżącego dotyczącego nieuwzględnienia kwot potrąceń ze świadczeń emerytalno – rentowych w granicach określonych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wskazać należy, że powyższe przepisy mogłyby być brane pod uwagę przez Sąd Rejonowy jedynie w przypadku egzekucji ze świadczeń emerytalno - rentowych. Natomiast Komornik Sądowy prowadził egzekucję z rachunku bankowego, co uprawniało Sąd Rejonowy do zastosowania w przedmiotowej sprawie art. 54 ustawy z 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Okręgowy uznając trafność i prawidłowość zaskarżonego rozstrzygnięcia oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.